GAZETY POLSKIE.

N. 3.

Z Warszawy dnia 30. Miesiaca Czerwca. Odprawiła się tu w Dzień Bożego Ciała Processya, ktorey kommenderowani Moskwa, y Gwardya Koronna assystowali y ognia z ręczney strzelby przy kończących się Ewangeliach SS. po Kościołach, dawali. Podiazdy ktore dla zniesienia kup swawolnych aktu grassuiących ordynowane były, z nikiem się nie podkały bo nikogo nie napadły, tu iednak codziennie prawie przychodzą wiadomości że ieszcze około Warszawy grassuią, wśi naiezdzaią, konie y domowe sprzęty zabieraią, dla uspokoienia czego znowu ordynowany podiazd. Wszelka tu dla utrzymania Pałacow *generaliter* wszystkich, y Miasta przy wielkiey wstrzemięźliwości Woysk Rossyiskich y Saskich *manutenetur* ostrożność. Forwachty liczne stoią około Warszawy, y warty gęste trzymaią *ubiq;:* Woyska Rossyiskie pod kommendą Jegomości Pana Owcyna *in omni disciplina & observantia* zostaiące *militari* żadney nikomu nie czynią krzywdy y oppressyi, y owszem maią manutenencyą Praw y Konstytucyi Rzeczypospolitey. Także y Woyska ktore tu *subsistunt* Saxońskie pod kommendą Jmśći Pana Oberstleytnanta Milkau żadney nie czynią exorbitancyi, za pieniądze Nayiaśnieyszego Krola Jegomośći AUGUSTA III. Pana Naszego Miłośćiwego swoię subsistencyą maią. Ze zaś Listy Nayiaśnieyszego Krola Jegomości AUGUSTA III. Pana Naszego Miłośćiwego nie wszystkich Jaśnie Oświeconych, Jaśnie Wielmożnych Jchmośćiow Panow Senatorow, Ministrow, tak Korony Polskiey, iako y Wielkiego Xięstwa Litewskie-

go dla przeszkod znayduiących się na traktach Dywizyi, rąk nie doszły, więc dla uwiadomienia całey Korony Polskiey y Wielkiego Xięstwa Littewskiego tudziesz inkorporowanych Prowincyi, Kopia tego Listu tu się wyraża w Gazetach, ile że z rożnych wiadomości Nieprzyiacielskich opaczne w teyże Koronie Polskiey y w Wielkim Xięstwie Littewskim rozsiewaią insynuacye.

Kopia Listu Nayiaśnieyszego AUGUSTA III. Krola Polskiego do J. Wielmożnego Jegomości Pana Kasztelana Radomskiego, y do innych Jaśnie Oświeconych, Jaśnie Wielmożnych Wiel: Senatorow Korony Polskiey y Wielkiego Xięstwa Litewskiego pisanego, y z pod Gdańska przystanego.

AUGUST Trzeci z BOZEY Łaski Krol Polski, Wielki Xiąże Litewski, Ruski, Pruski, Mazowiecki, Zmudzki, Kijowski, Wołhyński, Podolski, Podlaski, Inflantski, Smoleński, Siewierski, y Czerniechowski, a Dziedziczny Xiąże Saski y ELEKTOR &c &c.

URodzony Uprzeymie Nam miły. Kiedy dla przykrey y niestateczney chwili Marcowey przyspieszyć tak iako-

kobyśmy życzyli Marszu z Woyskiem Naszym do Pruss nie możemy, ile że znużoney Furwachtami fatigą y chorobami Infanteryi folgować muśiemy, umyśliliśmy tym czasem dogodźić nieco potrzebom Państw Naszych Dźiedzicznych, y ten czas ktorybyśmy *inactive* w Marszu stracić mieli *fructuosius* Interressom Naszym z Koroną tą od BOGA y wolnych Głosow Nam daną, spolnym y złączonym *impendere.* Dla tego nieodmieniaiąc, w niwczym Dispozycyi ku ratunku tey Oyczyzny przedśiewźiętych. Marsz tenże Woyska Naszego tak Kawaleryi, iako y Infanteryi przyspieszyć iako nayprędzey zlecamy, Sami zaś *hoc Intervallo* czasu, na Drezdno drogę obroćić chcemy abyśmy nietylko *Nervum rerum gerendarum*, ale też y nowe pośiłki, tym prędzey prezencyą tam Naszą przysposobili, tak iednak czas y powrot Nasz miarkować będźiemy, abyśmy albo wraz z bliżaiącym się Woyskiem Naszym pode Gdańsk przybyli, albo też, gdyby tego publiczna po Nas wyćiągała potrzeba, prędzey ieszcze przybyćie Nasze *anticiparemus.* Przez co iako publicznym Krolestwa tego Sprawom żadnego Spoźnienia nieprzynieśiemy. Ile przy uczynionych wszelkich *in eum finem* dispozycyach, tak uprzeymość Waszę, *de gressibus & Intentionibus Nostris* informuiąc, pilnie Żądamy abyś przećiwne tego krotkiego oddalenia się Naszego Impressye ieżeliby iakie *malevoli* wzniecać mieli, *avertere pro suo Zelo & Prudentia* nieomieszkał, tey będąc nadźieie, że na Termin zamierzony (bydź może wraz gdy uprzeymość Wasza List ten odbierzesz) powrot Nasz *maturabimus*, y większą na potym sposobnośćią, *Curis Publicis adesse* nieomieszkamy, co gdy do świadczoney ku Nam y Dobru publicznemu życzliwośći, Uprzeymośći Waszey donośiemy, y zalecamy dobrego oraz Onemusz od Pana BOGA życzemy zdrowia. Dan w Sokolnikach dnia XXIII. Miesiąca Marca Roku Pańskiego MDCCXXXIV. Panowania Naszego Pierwszego Roku.

AUGUSTUS Rex.

 Die

Die 29 præſentis. Jegomość Pan Kaſztelan Radomſki tu znayduiący ſię *in Gratiam* Imienin ſwoich *ſolenniſſime* przy rezonancyi Kapelli traktował, na ktorey ochoćie byli Jegomość Pan Owcyn Kommendant Woyſk Roſſyiſkich, Jegomość Pan Milkau Oberſtleytnant Woyſk Nayiaśnieyſzego Krola Jegomośći, Jegomość Pan Rezydent Nayiaśnieyſzey Monarchini Roſſyiſkiey, Jegomość Pan Dunin Staroſta Zahorańſki, y z Xiężną Jeymośćią Trubecką Zoną ſwoią, Jeymość Pani Kaſztelanowa Konarſka, Jeymość Pani Kuchmiſtrzowa Koronna, Jegomość Pan Perche Oberſtleytnant, Jegomość Pan Grudzińſki Generał Maior Woyſk Roſſyiſkich, Xiążęta Jchmość Lubomirſcy Woiewodzicowie Czerniechowſcy, Jegomość Pan Marſzał Dworu Nayiaśnieyſzego Krola Jegomośći A U G U S T A III. Pana Naſzego Miłośćiwego, y wielu Jchmośćiow ktorych dla krotkośći Gazety nie ſpecyfikuie ſię. Ten Bal do ſamey godziny dwunaſtey w nocy ćiągnął ſię.

Od Gdańſka mamy przez umyślnego Kuryera wiadomość, iż *Inceſſanter* Miaſto Gdańſk, tak Woyſka Nayiaśnieyſzey JMPERATOROWEY Jeymośći Roſſyiſkiey, ktore maią ordynans ſzukać *in Viſceribus* Rzeczypoſpolitey Nieprzyiaćiela ſwego. Jako też Nayiaśnieyſzego Krola Jegomośći AUGUSTA III. Pana Naſzego Miłośćiwego wſpolnie, żwawo attakuią. Extrakt z Liſtu Xiążęćia Jegomośći Weyſenfelſa z Obozu z Langefuhr pode Gdańſkiem dnia 18. Junij 1734. piſanego dla wiadomośći wſzyſtkim Jchmośćiom tu ſię wyraża. Dnia 12. Junij ſtanęła pode Gdańſkiem Flotta Nayiaśnieyſzey IMPERATOROWEY Jeymośći Roſſyiſkiey pod Kommendą Jegomośći Pana Gordona Admirała, [illegible]tora *conſiſtit* w ſiedmnaſtu Okrętach woiennych *primi* [illegible], y trzydzieſtu pomnieyſzych transportowych Okrętach, na ktorych ſię znayduie ludźi ſześć tyſięcy z ćięſzką Artyleryą y wſzelkiemi do niey *in omnem eventum* amunicyami, ma albowiem dwanaśćie tyſięcy Bomb, Sześćdzie-

śiąt

ſiąt ſztuk możdzerzy, trzydzieści armat wielkich, dwadzieścia cztery funtowych, inſzych wielkich Dział Kanonow nazywaiących ſię ſiedmdzieſiąt y Prochu beczek trzy tyſiące. Dnia 15. *ejuſdem* Flotta Roſſyiſka podſtąpiwſzy pod Mińdę, zaraz tak Mińdę iako y Oboz Francuſki bombardować zaczęła *non innani effectu* bo bomba z granatami do Magazynu w Mińdzie zoſtaiącego wpadſzy na powietrze wynioſła Mińdę z kąd wielkie *incendium* Fortecy *ſubſecutum* ktore przez całą noc trwaiąc *in Craſtinum* do godziny iedynaſty przed południem *apparebat.* Francuzi muſieli także z mieyſca gdzie Oboz ich ſtoi umknąć, do ktorego aż w nocy nazad powrocili. Panowie Gdańſzczanie do tych czas przy ſwym nierozſądnym zoſtawali uporze, teraz zaś już ſkłonnieyſi do Akordu, ile kiedy Mińda odebrana. Miaſto Gdańſk znaczną ponoſząc do tych czas ruinę, przez Artyleryą teraznieyſzą do lepſzego rozumu przyprowadzone będzie, z ktorego do tych czas nikt nie wyſzedł ani też do wyiścia żadney nadzieie mieć nie może. Eſkwadra Francuſka za przybyciem Flotty Nayiaśnieyſzey IMPERATOROWEY Jeymości reytcrowała ſię nazad, zoſtawiwſzy fregatę na piaſku ktora uwięzła, y dotych czas tamże ſtoi; niezadługo będzie tu ztąd co oſobliwego ſłyſzeć, ponieważ ieſzcze ſześć tyſięcy Woyſka Nayiaśnieyſzego Krola Jmści AUGUSTA III. P. N. M. pod Kommendą Jmści Pana Generała Boſſen, przy wielkiey Saſkiey Artyleryi dzis pode Gdanſkiem ſtanie, oprocz pięciu tyſięcy Woyſk Roſſyiſkich na Krolewiec y Pilawę marſzeruiących, ktorych co moment ſpodziewamy ſię. Gdy zaś ten Kuryer z pode Gdańſka wyjeżdżał, ſtanął u Xcia Jmści Weyſenfelſa z Francuſkiego Obozu doboſz przez ktorego prośili o Akord ſalwując życia ſwoie. Znieſienie Francuzow nad Rhenem przez Ceſarſkich w odprawioney Batalii *iterato confirmatur, in gratiactionem* Bogu za otrzymaną wiktoryą, z Armat bito dnia 30. Maja w Wrocławiu, y po Kościołach *Te Deum Laudamus* ſpiewano

wano. Jmść Pan Graff Cetner Kuchmistrz Koronny z Jmością Panem Graffem Sułkowskim dnia 13. Junii, do Obozu pod Langefuhr przybyli, z kąd Jmść Pan Marszałek Kofederacyi Generalney przy dostoienstwie Nayiaśnieyszego Krola Jmści AUGUSTA III. P. N. M. pzez Stany oboyga Narodow uczynioney; Manifest postawszy pisał do Gdańszczanow takowy List.

List Jaśnie Wielmożnego J Mści Pana Antoniego Łodzi Ponińskiego Instygatora Koron: Starosty Piotrkowskiego Marszałka Generalney Rzeczypospolitey Konfederacyi pisany do Gdańska Anno 1734. die 5. Mensis Junij.

BElli præsentis incommoda, quæ Charissimam Patriam ambitione Civium & partium studiis distractam, undiq; impetunt ad vestras etiam Portas pervenisse nunquam credidissem, nisi immoderatos Urbis Vestræ & partialitatis affectus id meruisse ipse apud me censerem. Non audeo hic fata publica accusare, quibus quandòque mala mortalium Consilia vim nocendi subministrant. Mirari tamen satis non possum, Vos â prudentissima Majorum vestrorum moderatione deviasse: qui difficillimis etiam temporibus in Republica in florentissimo rerum statu, à quo Vos nuperrimè excidistis Civitatem Vestram reliquerunt. Porro quid Vos ad abrupta Consilia impulerit,

quam-

quamvis conijcere pronum ſit ſciſcitari tamen odioſum? neque enim aut Veſtram cum Republica conjunctionem prætendere poteſtis, quam utique totam et indiviſam apud Vos non habetis. Neque Fidelitatis Sacramentum, quò Regibus Poloniæ obſtricti eſtis obtrudere valetis, hoc enim Coronatis & non in ſciſſione Electis Principibus competere jure & conſvetudine Noſtra manifeſtum eſt. Velle autem ut unius Civitatis arbitrio Libertatis Noſtræ arcanum & tot Gentium quærelæ decidantur, hoc quidem ad oſtentationem Magnificum eſt; ſed utrum viribus Veſtris & rerum præſentium ſtatui conveniet, ipſi ſaniſſimè Judicate. Multa hic dicenda occurrerent ſed nè nimia exaggeratio invidæ exprobrationis ſpeciem habeat â Verborum pharragine & affectuum intemperantia conſultè abſtineo Longe abſum ab intentione minarum, quas nobis bonæ Cauſæ & Potentiſſimorum Colligatorum confidentia inſpirare poſſet; Videte tantum modo Chariſſimi alias & Conſultiſſimi Viri arctiſſimæ obſidionis proximam neceſſitatem fumantia indies ſuburbia, Prædia Veſtra aquis & fluctibus ſepulta, Populorum lachrymas, Concivium cædes & ſangvinem, aut ſi iſta minùs movent obſtinationem Veſtram, moveat ſaltim quod præcipuum eſt avitæ Libertatis & Patriæ amor, ne Rempublicam, Provinciam Pruſſiæ, fortunas Veſtras contumaci renitentià in pejus præcipitetis. Supereſt adhuc pœnitentiæ Veſtræ acceptabile tempus, præſto adeſt Clementia Sereniſſimi AUGUSTI III. Poloniarum Regis legitimi & Confœderatorum Reipublicæ Ordinum æquanimitas, quæ omni Officiorum genere reſipiſcentiam Veſtram proſequi & amplecti non intermittet, quod ut luculentius pateat Manifeſtationem his Literis inſertam futuræ veſtræ reſolutioni non inutilem communico. Interea autem Patrem Miſericordiarum & totius Conſolationis DEUM enixè rogo ut Conſilia Veſtra ſvaviter in melius diſponat, & ad Reipublicæ expectationem, Populorum Votum efficaciter inflectat, quod dum Cordicitus voveo fæderatorum Reipublicæ Ordinum & meo nomine maneo.

Na

Na ten Liſt niepierwey odpiſali Gdanſzczanie aż pośli do Dworu Staniſława Leſzczyńſkiego radząc ſię co odpiſać, ile że z Francuſkiey fakcyi, Kommendy nad Miaſtem Gdanſzczanie nie maią.

Reſpons na Liſt Jaśnie Wielmożnego J Mći Pana Marſzałka Konfederackiego od Miaſta Gdańſka cum conſenſu Staniſlai.

JLluſtris Magnifice Domine Domine, plurimum Colende. Jlluſtris Magnificentiæ Veſtræ Literas die 5ta Menſis huius & Anni ad nos datas Styli quidem Elegantia Jlluſtris Magnificentiæ Veſtræ, familiari nobis gratiſſimas, ſed rerum Argumentis quam præſens Civitatis huius Calamitas Conſolatione quam nimis dignior id fert triſtiores cum incluſis ijsdem tribus exemplis Manifeſtationis Idiomatis Polonici ea qua Jlluſtris Magnificentiæ Veſtræ Perſonam Dignitatemq; ſemper proſecuti ſumus æſtimatione accepimus & Conſveto apud nos de tanti momenti negotijs deliberandi modo cum reliquis eiusdem Ordinibus communicavimus poſt abſolutas vero conſultationes ſequentia ex ſenſu eorum Jlluſtri Magnificentiæ Veſtræ referre Officij noſtri eſſe duximus. Optant nimirum Ordines viam, quam Civitas hæc a Conſumata feliciter unanimiterq; die 12. 7bris Anni proxime elapſi Regia Electione inter præcipitia utiq; poſita hucusq; rectam tenuit, ſi cui alij poſt Sereniſſimam Poloniarum Rempublicam certe Jlluſtri Magnificentiæ Veſtræ tanquam Viro præclaro Juriumq; Patriæ apprime gnaro probare nec de eo deſperant ſi Jlluſtri Magnificentiæ Veſtræ placuerit ex fideli rerum geſtarum narratione, quam per indicem tantum hic ſubiicimus, in memoriam ſibi revocare Electionem Regiam